

**EVALUATION RESEARCH ON FAMILY HEALTH LEADER
PROJECT IN NAKHONNAYOK PROVINCE**

SAWAI KOHEANG

With compliments
of
.....บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.....

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENTS FOR
THE DEGREE OF MASTER OF SCIENCE(PUBLIC HEALTH)
MAJOR IN PUBLIC HEALTH ADMINISTRATION
FACULTY OF GRADUATE STUDIES
MAHIDOL UNIVERSITY**

2002

ISBN 974-04-1236-7

COPYRIGHT OF MAHIDOL UNIVERSITY

TH
S271e
J008
C.2

4238498 PPH/M : MAJOR: PUBLIC HEALTH ADMINISTRATION;
M.Sc.(PUBLIC HEALTH)
KEY WORDS : EVALUATION / SELF – CARE/ FIRST AID/FAMILY
HEALTH LEADER

SAWAI KOHEANG : EVALUATION RESEARCH ON FAMILY
HEALTH LEADER PROJECT IN NAKHONNAYOK PROVINCE. THESIS
ADVISORS : NAWARAT SUWANNAPONG, Ph.D., CHAWEEWON
BOONSHUYAR, M.S.P.H.(Bios.), ORANUT PACHEUN, Dr. P.H. 87 p.
ISBN 974-04-1236-7

Self-reliance or self-care of Family health leaders (FHLs) is important for health for all people. The purpose of this research is to evaluate the Family Health Leader Project in Nakhonnayok Province and to investigate the associations between knowledge about primary self-care, perception, social support and effect of implementation of FHLs.

The data were collected from 520 FHLs by means of interviews between from 20 July 2001 and 20 August 2001. The data were analyzed using Pearson's product moment correlation coefficient and stepwise regression method.

The Results showed that two-third of FHLs were female, with a mean age of 41 years and who had completed primary school (67.1%). They had 4 – 5 people per family (55.4 %). The effect of implementation of FHLs and social support were at a moderate level. Knowledge about primary self-care was at a poor level, but perception of FHLs was at a good level. Moreover, the knowledge about primary self-care had no association with the effect of implementation of FHLs, but perception of FHLs about being a good sample in health aspect, taking care of family members and participation in public health activities, had a significant association with the effect of implementation of FHLs (p -value < 0.01). Social supports from the family, community, and the authority of public health had a significant association with the effect of implementation of FHLs (p -value < 0.001). With respect to the result of the stepwise regression analysis, social support from family, community, and authority of public health and perception of participation in public health activity could explain the effect of implementation of FHLs at 36.2 percent.

Accordingly, the FHLs who received support and had a positive perception of public health activities should have self-care for themselves and members of family appropriately. Therefore, this research suggests that administrators should set an important policy for the province by supporting participation of FHLs in public health activity. The authority of public health should cooperate and coordinate with the Tambon Administrative Organizations, Village Health Volunteers and families by supporting activities on health promotion, prevention, primary care and first aid for FHLs continuously.

4238498 PHPH/M : สาขาวิชาเอก : บริหารสาธารณสุข ; วท.ม.(สาธารณสุขศาสตร์)

คำสำคัญ : ประเมินผล / แขนงนำสุขภาพประจำครอบครัว / จังหวัดนครนายก

ไตว โกเฮง : ประเมินผลโครงการแกนนำสุขภาพประจำครอบครัว จังหวัดนครนายก (EVALUATION RESEARCH ON FAMILY HEALTH LEADER PROJECT IN NAKHONNAYOK PROVINCE). คณะกรรมการควบคุม วิทยานิพนธ์ : นวรัตน์ สุวรรณห้อง สส.ม.(การแพทย์), พบ.ค.(ประชากรและการพัฒนา),ฉวีวรรณ บุญสุยา พบ.ม. (สถิติประยุกต์ เกียรตินิยมดีมาก),M.S.P.H.(Bios.), อรณูช ภาชีน วท.บ.(เกียรตินิยม) M.S.Dr.P.H. จำนวน 87 หน้า ISBN 974-04-1236-7

การดูแลสุขภาพตนเอง และสมาชิกในครอบครัวของแกนนำสุขภาพประจำครอบครัว(กสค.) มีความสำคัญต่อการบรรลุสุขภาพที่ดีขึ้นของประชาชนทุกคน การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินผลโครงการแกนนำสุขภาพประจำครอบครัว จังหวัดนครนายก โดยหาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้การดูแลสุขภาพตนเองขั้นพื้นฐาน การรับรู้ การสนับสนุนทางสังคม กับผลการปฏิบัติงานของแกนนำสุขภาพประจำครอบครัว เก็บรวบรวมข้อมูลจากแกนนำ สุขภาพประจำครอบครัวทั้งสิ้น 520 คน โดยใช้แบบสัมภาษณ์ในระหว่างวันที่ 20 กรกฎาคม 2544 ถึงวันที่ 20 สิงหาคม 2544

ผลการวิจัย พบว่า แกนนำสุขภาพประจำครอบครัว จังหวัดนครนายก 2 ใน 3 เป็นเพศหญิง อายุเฉลี่ย 41 ปี การศึกษาประถมศึกษา ร้อยละ 67.1 จำนวนสมาชิกในครอบครัว 4 – 5 คน ร้อยละ 55.4 ผลการปฏิบัติงานของแกนนำสุขภาพประจำครอบครัว ในการดูแลสุขภาพตนเองและสมาชิกในครอบครัวเบื้องต้นเมื่อเจ็บป่วย ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง และพบว่าความรู้เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพตนเองขั้นพื้นฐานอยู่ในระดับต้องปรับปรุง การรับรู้ของแกนนำสุขภาพประจำครอบครัวโดยรวมอยู่ในระดับดี ส่วนการสนับสนุนทางสังคมแก่แกนนำสุขภาพประจำครอบครัวอยู่ในระดับปานกลาง ความรู้ไม่มีความสัมพันธ์กับผลการปฏิบัติงานของแกนนำสุขภาพประจำครอบครัว แต่การรับรู้ของแกนนำสุขภาพประจำครอบครัวในการเป็นตัวอย่งที่ดีด้านสุขภาพ การดูแลสุขภาพสมาชิกในครอบครัวด้านสุขภาพ และการร่วมกิจกรรมด้านสาธารณสุข มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับผลการปฏิบัติงานของแกนนำสุขภาพประจำครอบครัวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ($p - value < 0.01$) และการสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว ชุมชน และเจ้าหน้าที่สาธารณสุข มีความสัมพันธ์เชิงบวก กับผลการปฏิบัติงานของแกนนำสุขภาพประจำครอบครัว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p - value < 0.001$) ผลการวิเคราะห์หาค่าความถี่แบบขั้นตอน พบว่าการสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว ชุมชน และเจ้าหน้าที่สาธารณสุข และการรับรู้การร่วมกิจกรรมด้านสาธารณสุข มีความสัมพันธ์เชิงเหตุผล สามารถร่วมกันอธิบายความผันแปรของผลการปฏิบัติงานของแกนนำสุขภาพประจำครอบครัวในการดูแลสุขภาพตนเอง และสมาชิกในครอบครัวเบื้องต้นเมื่อเจ็บป่วย ได้ ร้อยละ 36.2 ดังนั้นการที่แกนนำสุขภาพประจำครอบครัวได้รับการส่งเสริมสนับสนุน และการรับรู้การร่วมกิจกรรมด้านสาธารณสุข ทำให้เกิดการปฏิบัติในการดูแลสุขภาพตนเองและสมาชิกในครอบครัวเมื่อเจ็บป่วยได้อย่างเหมาะสม ฉะนั้นผู้บริหารควรกำหนดเป็นนโยบายพัฒนาที่สำคัญของจังหวัด ในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดูแลสุขภาพตนเองและสมาชิกในครอบครัว และเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติต้องประสานความร่วมมือกับ อบต. อสม.และสมาชิกในครอบครัว เพื่อสนับสนุนกิจกรรมความรู้ด้านส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันโรค การรักษาพยาบาลเบื้องต้น และการปฐมพยาบาลแก่แกนนำสุขภาพประจำครอบครัวอย่างต่อเนื่อง